

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 14, 84 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 18¹, 20 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Seimo Švietimo ir mokslo komitetas 2021 m. gruodžio 22 d. posėdyje svarstydamas Mokslo ir studijų įstatymo (toliau – Įstatymas) Nr. XI-242 15, 73 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24(1) straipsniu įstatymo projektą Nr. XIVP-1212 priėmė protokolinį nutarimą, kuriuo nusprendė, kad Seimui priėmus Įstatymo projektą Nr. XIVP-1212 bus parengtas ir registruojamas Įstatymo 18¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios projektas.

Švietimo ir mokslo komiteto sprendimas buvo priimtas motyvuojant tuo, kad anksčiau priimtu Įstatymo 18¹ straipsniu buvo sudarytos sąlygos įkurti Vyriausybės įgaliotą instituciją, kuri laikinai įgyvendintų Lietuvos mokslo tarybos funkcijas, kol bus pakeistas Įstatymas ir Lietuvos mokslo taryba taps pavaldi Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Įsigaliojus Įstatymo pakeitimams Lietuvos mokslo taryba, esanti atskaitinga Vyriausybei galės vykdyti visas Įstatymo 18¹ straipsnyje įtvirtintos institucijos numatytas funkcijas, todėl naujai suformuota institucija turi būti reorganizuota.

Šiuo projektu taip pat siūloma panaikinti Įstatymo 20 straipsnį, kuriame reglamentuota Aukštojo mokslo taryba. Aukštojo mokslo taryba yra parengusi Švietimo, mokslo ir sporto ministrui rekomendacijas ir išvalgas dėl veiklos perspektyvų. Jos siūlymu dalį Aukštojo mokslo tarybos funkcijų galima priskirti Lietuvos mokslo tarybai, kurios nuostatuose būtų numatyti struktūrinius padalinius, atliekančius ekspertines funkcijas, įgyvendinant valstybinę tarpdisciplininių tyrimų, meninių tyrimų ir aukštojo mokslo strateginių tikslų politiką, stiprinant Lietuvos mokslo tarybos veiklos sąsajas su kolegijomis. Todėl ši patariamoji institucija gali būti naikinama.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Iniciatorius Seimo nariai Eugenijus Jovaiša ir Artūras Žukauskas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Įstatymo 18¹ straipsnyje (*2022 m. balandžio 1 d. redakcija*) įtvirtintos Vyriausybės įgaliota institucijos teisės, pareigos ir funkcijos, kurios dubliuoja naujai priimto Įstatymo 15 straipsnyje įtvirtintas Lietuvos mokslo tarybos kompetencijas (*2022 m. kovo 1 d. redakcija*).

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Panaikinus Įstatymo 18¹ straipsnį ir reorganizavus dabar esančią laikiną Vyriausybės įgaliotą instituciją, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikla bus optimizuota bei sukoncentruota Lietuvos mokslo taryboje.

Panaikinta Aukštojo mokslo taryba nebedubliuos Lietuvos mokslo tarybos funkcijų.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Siūlomas projektas kriminogeninei situacijai ir korupcijai neigiamos įtakos neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Projektas verslo sąlygoms ir jo plėtrai neigiamos įtakos neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokie šios srities teisės aktai tebegalioja (pateikiamas šių aktų sąrašas) ir kokius galiojančius teisės aktus būtina pakeisti ar panaikinti, priėmus teikiamą projektą.

Teisės aktų keisti nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas, o projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus.

Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos teisės aktus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įstatymų lydimumų aktų, – kas ir kada juos turėtų parengti, šių aktų metmenys.

Priėmus Įstatymo projektą reikės pripažinti netekusiais galios šiuos teisės aktus su visais pakeitimais ir papildymais:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. liepos 22 d. nutarimą Nr. 771 „Dėl Aukštojo mokslo tarybos nuostatų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2009 m. rugsėjo 28 d. įsakymą Nr. ISAK-1954 „Dėl Aukštojo mokslo tarybos sudėties patvirtinimo“.

13. Kiek biudžeto lėšų pareikalaus ar leis sutaupyti įstatymo įgyvendinimas (pateikiami įvertinimai artimiausiems metams ir tolesnei ateičiai).

Papildomų lėšų nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Reikšminiai įstatymo projekto žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinės paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis yra „Lietuvos mokslo taryba“, „Aukštojo mokslo taryba“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

